

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Szentgyörgy-utca 1092 sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hová az előfizetési pénzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr.; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébettér, 9. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neu-Markt 14. sz.).

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész íven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Félévre 3 ft
Negyedévre 1 „ 50 kr.

Előfizetési fölhívás

a

„Székely Hirlap“ IV. évi folyamára.

Előfizetési díj:

Egészévre . (Jan.—dec.) 6 frt o. é.
Félévre . . . (Jan.—jun.) 3 „ „
Évnegyedre (Jan.—márcs.) 1 „ 50kr.

A „Jogász-egylet“ tagjainak azonban egész évre jövőben is csak 4 frtért,

Félévre . . . 2 „ o. é. fog megküldetni.

Dobolyi Sándor,

felelős szerkesztő.

Az előfizetési pénzek legcélszerűbben postai utalvánnyal s a „Székely Hirlap“ kiadó-hivatalának Maros-Vásárhelyre küldendők be.
Wittich J. könyvkereskedése,
lapkiadó.

M.-Vásárhely, január 9.

Stat magni nominis umbra.
Lucan. Phar.

Volt Erdélynek egy kora, a nemzeti fejedelmek alatti, melyben ez ország mind közjogi, mind törvényhozási tekintetben az európai — azon időbeli — cultura legmagasb színvonalán állott. A Compilláta II. része I. titulusa beigatott „Fejedelmi Conditio“ közül az I. Apafira vonatkozó IX. pontjába letett közjogot ma is egyedül Norvégia szabadelvű alkotmánya közelíti meg.

A törvényhozás terén 1555-ből az ugynevezett „Székely Constitutio“, mely az irt évben Székely-Udvarhelyt lőn összeszedve, s Dobó István és Kendi Ferencz — akkori erdélyi vajdák — által megerősítve; az „Approbata“ 1653-ból II. Rákóczi által, a „Compilláta“ Constitutio 1669-ből I. Apafi által megerősítve, Erdély előkorbeli törvényhozási műveltségének, érettségének tiszteletreméltó szép emlékei. S ha utána gondolunk, hogy Erdély ezelőtt 3 századdal a Székelyföld és nemzet sorsát 88 cikkben alaposan s a nemzet geniusának megfelelőleg, oly sikerrel és szerencsével rendezte, hogy a székely nemzet gyermekei azon törvények védelme alatt az idő és igazgatási rendszer nagyszerű változásai közt folytonos megelégedésben éltek, csak bámulnunk és tisztelnünk kell az akkori törvényhozók primitív bölcsességüket, melynek bár kicsiny részbeni instructív bemutatására, ide igtatjuk az 1555-beli Constitutio által négy pontban szabályozott örökösödési módokat:

20. cikk. Valamely embernek fia, leánya vagyona, az örökség a fiut illeti, de úgy, hogy a

fiu a leányt, ki-ki a maga székének törvénye szerint, kiházassítsa.

21. Ha két férfiu egy ember gyermeke, egyiknek fia, a másiknak leánya vagyona, a leány olyan örökös az atya örökségében, mint a fiu.

22. Valamely embernek két leánya vagyona, fia nincsen, atyjokról maradt örökségük egyaránt illetik őket.

23. De ha a leálynak fia és leánya leszen, a fiu a leányt kiházassítja belőle.

E négy pontban laconicus rövidséggel körülírt örökösödési szabályzat úgy átment a székely nemzet vérebe, hogy ámbár a székelynő örökösödése törvény által volt regulázva, mégis a székely leány, azon javakra nézve, melyek az 1555-beli 22-ik törvényezikk értelmében reászálандók voltak, „naturalis praefectának“ neveztetett.

S kérjük: hogy Európa bármelyik nemzeténél volt-e 1555-ben az örökösödés oly tisztán, oly határozottan s azokban az időkben oly czélszerűleg törvény által szabályozva?

Felemlitendőnek véljük még az 1555-beli törvények azon jellemző sajátosságukat is, mely szerint, ámbár az azon időbeli törvényhozók az utánok két századdal élt Bentham által a törvényhozó testületek eljárását körülíró műve XI-ik fejezetében felállított szabályt, mely tiltja, hogy egy törvényezikk száz szónál többől álljon, nem ismerhették s mégis oly szabadsággal szerkesztették törvényeiket, hogy fontos dolgokról rendelkező több cikk van, mely 6, 7, 8 szóból áll, s csak a 73-ik, mely a sóval való kereskedést szabályozza, halmoz össze 82 szót, míg a „Neue Fr. Presse“ idei I-ső számában magasztalt Általános polgári törvénykönyvben akárhány cikkel találkozunk, mely a 100 szót sokkal meghaladja, így pl. legelőbb is a 115. §.

Nem levén czélunk az Approbatát éa Compillátát bár csak annyira is, mint az 1555-beli törvényezikkeket, részletezni, az Approbatából a IV. rész I-ső czime 46. cikkét azért vesszük bonczkés alá, hogy az azokból s az 1555-beli székely alkotmányból vett tapasztalati erősségek alapján mutassuk fel a módozatot, mely szerint mi a codificatiót sokkal czélszerűbben, sokkal könnyebben véljük eszközölhetni.

Az annyiszor felemlített 1555-beli székely alkotmány 1. cikke felett ezen czim olvasható:

„A Székely Nemzet régi törvényei, melyek 1555-ben április 28-án Udvarhelyen tartott országgyűlésen összeszedettek.“

Tehát a székely alkotmány 82. cikke nem egyszerre 1555-ben lett codifikálva, hanem az irt évben csak összeszedte az Udvarhelyt tartott országgyűlés.

Az Approbata IV. részébeni I-ső czim 46 cikkéből áll, s ezekből csak a 11, 12 és 46-ik cikkek codificáltattak eredetileg az 1653-bani országgyűlés által, a többi 43 cikke 1557-től 1653-ig különböző évekről szedettek össze s alkották az Erdély Processualját, s ámbár nem egyszerre lett ezen törvénykezési rendszer összeállítva, mégis egy hosszas és áldásteljes, gyakor-

lat következtében oly tekintetben állott, hogy 1777-ben a táblai utasítás is ebből, mint egyedi forrásból, lőn megszerkesztve.

Mindezekből azt az igazságot kívánjuk következtetni, hogy a jelenkor codicatorai ne törekedjenek egyetlen varázsütéssel egy doctum opust előállítani se a törvénykezés, se a magánjog terén, hanem a károsoknak tapasztalt törvényezikkeket eltörölve, vagy módosítva, vajakkal javítsanak correct és annyit, a mennyit jó móddal és jól átgondolva elkészíthetnek, de az „en bloc“ törvényhozástól már csak azért is órizkedjenek, mert az, mint egy rendes laboratoriumban a józan megfontolás lombikján le nem járatott zavarék, szükséges és biztos gyógyszerül nem fog szolgálhatni.

Probatum est.

Ha emlékeztünk nem csal, Columellában olvasható a „Bene colere lucrosum, multum colere damnosum“ gazdasági elv. A magyar codificationnak 1867 óta mai napig követett egész eljárása ezen elvet igazolja. A codificáló bizottmány minden áron egész munkával kívánt a nemzet elébe lépni, pedig ezen kívánság már csak azért se volt a jelen körülmények közt gyakorlati, mert a temerdek teendőkkal saját hibáján kívül nagyon elkésett nemzet országgyűlésének se kedve, se ideje nem lehetett arra, hogy egy egészen új és terjedelmes törvénykönyvet kellőleg átvizsgálhasson s kötelező formába önthessen. Így lett aztán az, hogy a codificáló bizottmány ép azért, mert sokat akart, semmit se tehetett, s a drága évek e tekintetben nyomtalan tűntek el, s az ezer, meg ezer frtnyi kiadások baszon nélkül keltek el. Mennyivel célravezetőbb lesz vala Erdély szép multjából tanulmányozva a sikerteljesnek tapasztalatilag bebizonyult törvényhozási gyakorlatot, a beállott legszükségesebb esetre időnként hozni meg a bogogito törvényt, ép úgy a törvénykezés, mint a magánjog terén. Ezen az uton codificationk mindjárt lejárandó öt év alatt messze, boldogulva és boldogítva haladott volna. Így pedig a codificatio terén ma is ott vagyunk, a hol ezelőtt 5 évvel voltunk, csak hogy sok idővesztéssel és sokkal kevesébb pénzzel.

Dobolyi Sándor.

M.-Vásárhely, 1871. decz. 27-én.

A helyi kaszinó-egyletnek folyó hó 7-én d. u. nagy gyűlése tartatván, újból alakult. Elnök b. Apor Károly a gyűlést egy, a társadalom jelen állását s igényeit alaposan fejtegető, következő beszéddel nyitotta meg:

Tisztelt egyleti nagygyűlés!

Az időnek változhatlan következése ismét meghozta az alkalmat tisztelt Önöknek nagyrabecsült baráti körében üdvözlő szavakkal jelteni ki, hogy a társadalmi élet gyarapítása és fejlesztése érdekében eszméinket kicserélni s időszerű intézkedéseinket megtenni kötelességünknek tartjuk és ismerjük.

Korunk követelményei megsokasodtak, mert a multnak mulasztásait is helyre kell pótolni és a haladó kor igényeiről sem feledkezhetünk meg.

Ellentétes eszmék forrongó túsában törekednek érvényre emelkedni és ez eszmék zászlóvivői merész táborjárásokkal fáradoznak a megvalósítás érdekében.

A tudomány emberei nem elégedve meg, hogy az

Melléklet: A borsod-miskolci kiházassító-egylet körövénye és a Bazar hirdetménye.

észlelhetőség tárgyaire nézve sem bírnak erővel és tehetséggel: buvárlatuk tárgyává teszik a titkok titkát, melyre nézve a vallás szent keretében az egyéni hit és meggyőződés teljes kielégítettségét mindig megtalálták.

A munkás osztály fokozott igényeinek oly módon kíván érvényt szerezni, hogy a társadalmi rend őreinek közbelépése minden lépten-nyomon elkerülhetlenné válik.

Kinesszomj, gyors meggazdagulási vágy, szédelgő pénz- és iparvállalatokkal tévelyítik meg a hiszékeny közönséget és a kiábrándulás szomorú következményei, kétségbeesés, önelhagyottság társadalmi életünknek minden-napi, fájdalom, megszokottá vált jelensége.

Tanulmányozás, ismeret és tapasztalat nélkül szelveléni a tudást, terjeszteni tévtanokat és hatalmi szóval hallgattatni el a bölcsnek tapasztalaton alapuló intelmét, vállalkozási üzleté vált.

Ne rémüljenek meg, uraim, ez árnyaktól, hiszen ezek már mindnyájunknál egy és más alakban bekopogtattak, resteltük boszantó ingerkedéseiket, veszélyesnek, rombolónak tartottuk erőszakos uralmukat, de végül is a korszellem káros és ideglen kinövésének tartottuk, melyeknek szerepe legfőbb is szaporitva a mozgást a társadalom renyhülésében, de e missziójuk betöltése után csak tűnékeny életük lehet.

Ez azonban nem elég óvó szernek.

A társulás, erők összpontosítása, érdekek egyesítése, kitarbó igyekezet és tevékenység segíték lételre korunknak tekintélyre vergődött megtévelyedéseit, tényezői sem ismeretlenek.

Merész ajkak hitegető szavakkal csempészték be tévtanait a minden rendkívüli áhító tömeg lelkületébe, s míg a józan rész megvetéssel fordult el a nyeglék műveleteitől és feleslegesnek tartá a küzdőterre lépni, a liliputiak tábora meggyarapodva száll sikra.

Nekünk sem elég a bizalmas baráti körben töprenkedni a társadalom bajai fölött, nem elég kárhóztató szavunkat felmerülő ötletek alkalmával hangoztatni és elhangozni engedni — tömörülünk és egyesülünk kell, hogy a társadalom igaz érdekeit érvényre segéljük — különben a mozgás, mely talán szükséges volt felkeltetni jobb erők tevékenységét, rombolóvá válnék szükséges ellenhatás nélkül, s a társadalmat semmisítené meg, mi igaz érdekeket szolgálunk: a társadalomnak jól felfogott nemes érdekeit; akarjuk az egyenlőséget, de ott áll a lohogónk: „excelsior” és a tökélyben előrehaladó szellemi fejlettségben biztos és tartós anyagi gyarapodásban akarjuk a felekelt eszmének létesülését, nem pedig, hogy törpességben, tévelyekben és álmüvelődésben egyenlőkké válván, a visszaesés setétjében egyaránt botorkáljunk, nem akarhatjuk, hogy a királyi sas napba néző szemének éles látását a vakondok látarejének örökös bomályára leapasszuk, nem akarhatjuk, hogy a puszták urának nemes bátorságát a felénk nyúl gyávaságáig, leszállítsuk. Nem akarhatjuk, hogy a birtok és tulajdon szentesített jogzimeit a kommunismus mérges tévtanainak adjanak helyet. Nem akarhatjuk, hogy a tisztességesen jövedelmező munka és ipar zsarolási eszközzé váljék a tőkével, szellemi és anyagi vagyonnal tüzbe. Nem akarhatjuk, hogy az élesen boncoló aczélban vagy óriás mérvben nagytűvegben elvesszen az Istenség eszméje és a diadalmas anyag rohadásában és soknemű átváltozásaiban helyettesítse a különböző vallások tanait és hitezikkelejt.

Nem a nivellálásban törekszünk egyenlőségre, ha-

nem az ernyedetlen törekvésben szellemileg és anyagilag egyaránt gyarapodhatni és a gyarapodásnak és nemes törekvésnek mindeuü akadályait elhárítani.

Szabadság-korunknak mindnyájunk által őszinte örömmel és igaz meggyőződéssel vallott jelszava, de nem az, mely egyedáruként hozatik divatos eszmék terjesztésére forgalomba; nem az, mely szabadosságra fajulván el, türelmetlen, gyansító és kimélytelen, nem az, mely a társadalmi rend, vagyrn és személybiztonság ellen attentatumokat enged meg magának.

Szabadságot akarunk a hitben és politikai meggyőződésben, mi az embernek, mint erkölcsi és társadalmi törvények alatt álló egyediségnek önkénytől, erőszaktól, megfélemlítéstől mindenekben ment szabad cselekedhetését óhajtjuk.

A testvériség eszméje egykoru az emberiséggel és a történelem minden mozzanataiban ennek tiszteletben tartása vagy megsértése preguans kifejezésekben nyilvánul, nem véres forradalmak vörös lobogóinak új találmányu ékessége a testvériség, a keresztény vallásnak volt és lesz mindig sarkítója a kölcsönös szeretetnek, becsülésnek alapja és megteremtője.

De nem úgy, hogy a családi élet édes melegét köz-tüzelő helylyé tegyék és szívünknek édes titkait közvagyonná lenni engedjék;

nem úgy, hogy a szorgalmas munkáljon a restért, a takarékos elősegélje vagyonával a vesztegetőt, az erény szövetségbe kényszerítessék a bűnnel, a kitarás nyugvó helye legyen a léhaságnak, a bátorság fegyverhordozója és pártolója legyen a gyávaságnak.

De most veszem észre, uraim, hogy nagyfontosságú eszméknek uralma alatt majdnem visszaélek Önöknek becses türelmével, midőn aggályaimnak és igaz meggyőződésemnek leplezetlen nyíltsággal kifejezést adok, mint ezen tisztelt egyetnek sok évek során elnöke, első akartam lenni, ki önérzettel vallja magát a korszellem egyik szerény követőjének, de tartózkodás nélkül annak botlásai és tévelyeivel harcra szállni hazafiui és polgári kötelességének ismeri.

En a társalgó egyletek teremt kiválóan hivatottaknak találom arra, hogy ott a társadalom állása, annak bajai, vivmányai és hátrányai bizalmas eszmecserére és megvitátás tárgyát képezzék, — egy gyúponatnak kellene minden társalgó egyletnek lenni, melynek egyes tagjai, mint sugarak kisebb körökbe és a családba a megtisztult eszméknek helyes és célra vezető életelveknek világosságát bevigyék és tovább terjesszék.

Itt kellene a helyi érdekeknek mindegy felszínén lebegni, hogy bár kinek is alkalma legyen azoknak előmozdításában részvényessé tenni.

A mire vágytunk a gőz hatalmas ereje, lapunk elé hozta a nagy világot és minket abba bevezetett, mint végső pont lettünk a civilisatio mind tovább táguló keretében bekeblezve, — a világ nagy piacárul nem csak drága gyöngyöket és valódi ékszereket fognak az üzervilág vállalkozó kínálatba hozni, nemcsak értékes árucikkek fognak forgalomba hozni, nemcsak jó szokások s célszerű találmányok fognak megtelepülésre és meghonosulásra törekedni és mi mind ezen megkísérlésekkel szembe nem tájékoztuk magunkat irányunkra és követendő elveinkre nézve teljes bizonytalanságba adjuk át keleties gondtalansággal a mai napot a holpiak.

Kereskedelem és iparterén jövevények fogják véreinket munka terükről leszorítani és akarva nem akarva mi

a műveltebb és előre haladottabb nyugotnak észrevételül adófizetőivé válunk. A gyárak sok kezű produktív tevékenységével nem versenyezhet iskolátlan álló egyeseknek bármily vas szorgalommal párosult verejtékes munkája.

Kicsiny tőkék, szűkös beruházások, még a kezdetlegesség nyúgeiben küszködő gazdasági és ipar műveletek is jövedelmezőség nélkül önmagukat felemészítik, míg a részvénytársulatok összesített pénzei nem remélt jövedelmeket biztosítanak, okszerű gazdaságat nemcsak élelmünket biztosítja, de kivételi ezikeket is enged előállítani, melyek biztos pénzforrások.

Ha az ipar terén pénz, szakösmeret és munka egyösülnek, mindenik egy jövedelmező tőkét képvisel, míg elkülönítve csak tengésre vannak mindezek utalva s ideglen tusában a fölény felett egymás megsemmisítik.

Nem elég azonban ezt belátni, nem elég e hiányoknak tudatával birni, tenni és munkálni is kell az áramlat ellen, s kiknek a társadalomban szerep jutott, mint néma statisták tűnnek fel az élet nagy szivpadán, ha a szavokra figyelő nagy közönség előtt szavakat nem hallatják s az élet szövvényes drámájának rejtélyeit föl nem tárják.

Nem rajtunk mult, tisztelt uraim! hogy társalgó termeinknek óhajtott megnépesítése mind eddig nem sikerült, sajtóságos situationk adja megfajtását annak, hogy a megszorodott vezérszereplők nimbusokra feltékenyen külön csoportokba sorakoznak. Egyesített erővel is alig bírnak egy dalárdát egybehozni, mely élvezhető eredményeket mutasson fel és nyomban reá egy más főkegyelet áll egybe hangászati kísérletekre.

Alig gyarapodik meg egy célszerűen berendezett temetkezési egylet és már mellette kissébbek szórványos tevékenységükkel működésbe teszik magokat.

A helyi nöegylet társadalmi állás és nemzetiségi különbség nélkül Maros-Vásárhely nemes szívü áldozatkész nőinek teljes önfeláldozó készségével törekszik nagy hivatásának megfelelni és már mellette az izraelita-nők külön egyletbe sorakoznak, mintha bizony a jótékonyág gyakorlása nemzeti vagy vallási jelleggel bírhatna.

Láthatják uraim! hogy itt nem hiányzik a jó akarat, nem a tettvágy — de a kölcsönös bizalom hiányában a teljes egyesülésnek eszméje nehezen létesíthető.

Ne csüggedjünk el azonban egy jobb jövő felett! Ne lankadjunk buzgalmunkban, mert az igazságért küzdeni nemes feladatunk, drága Hazánk szeretett nemzetünk jólétéért tenni kötelességünk.

En örömmel ragadtam meg ezen alkalmat bizalmas baráti körökben nézetimnek s gondolatimnak kifejezést adni s jövőre is viszonyzó barátságukat és bizalmukat kérve, fölhirom a nagygyűlést méltóztassanak egyleti elnököt és gyűlési jegyzőt választani mert az egyleti szabályok az elnöki választást három évről három évre rendelik el. Ezek után ajánlom magam továbbra is becses barátságukba és szives hajlamikba.

Mely beszéd, valamint a jegyzői terjedelmes jelentés is jegyzőkönyvbe igttattni határozottatott. Ezek után bizottmányok nevezettek ki a számadások, költségvetés s jegyzőkönyvek átvizsgálására s a hírlapok rendbeszedésére.

A nagy gyűlés teendője lévén az új választás; a volt bizottmány s hivatalnokai lemondásukat beadták. Az elnökség szabályok szerint nem jövén választás alá — további folytatására fölkeretett báró Apór Károly. Igazgatóknak megválasztottak: Bihari Sándor, Szabó János és Fülep Albert; pénztárnoknak; Göldner Nándor; jegyző-

Fél óra mulva a pinczér felhozta estelimet, s a terítéssel együtt egy szinlapot helyezett asztalomra. (Folytatása köv.)

Fővárosi levél.

Pest, január 4-én 1872.

Egy kis recreatiohoz juthatott már, az újévi üdvözlétektől jóllaktatott lélek. Talán még küszöbén sem léphetett ki az ember, hogy különböző gratulások sóvár seregével, tarka ajánlataival ne találkozzék?!

Kezd a megszokott fővárosi élet régi medrébe visszavonulni.

Az országház, a főrendiek terme még szünetel, hogy azután annál nagyobb és újult erővel kezdjen nagy feladata gombolyagának megoldásához, melynek szálaihoz millió érdeke fűződik.

A vigalmak, a tarka tableauok saisonja annál inkább követeli rôleját az élet szivpadán, hogy a variatión különböző színezetét egy gruppa koncentrálbassa, hogy „farsangi kép” czége alatt, az élet keresztívizében magának jogérvényt szerezhesen, s a monoton hangulatot tova üzze a főváros keretéből. Az academiai felolvasások, a Kisfaludi-társaság rendes ülései, a napisajtó élénk mozgalmak, a tudományos összejövetelek, a literatura embereit kellően elfoglalhatják. Színház, zeneestély, tréfás mutatványok, bohóc estélyek, circus, nemcsak a műértő és érző, hanem a mulatni szerető közönségnek is nyújthatnak elég élvezetet.

De hát még a városi élet jégpánczélt öltött tava, mily festői képet mutatja fel a fővárosi életnek, mely a sikamlós felületen talál magának kedvencz szórakozást? Még e hét folytán elkezdődnek a végtelenségig nyuló falragaszok, melyek Pest redoutejának örök vigalmát jelezik, míg Bachus ur megvonzoltatja magát hamvas szekerén.

Sok jótékonyezél elérése van kilátásba helyezve, nemcsak egyesek és egyesek erőyes közbenjárása által; s bár e derék szándékok, s még derekabb kivitt közéletismerés koronázza, ezekről, mint közérdekű tárgyakról majd bővebben fog megemlékezni

Anonymous.

TÁRCSA.

A vámpyr.

— S. Bl. után. —

L. Aurél.

— Soha sem hittem a természetfeletti dolgokban, ha valami olyanra akadtam, mit nem tudtam magamnak azonnal megfelelni firkészteim okai után mig rájok találtam. A mi pedig a mysteriumokat illeti édes Andor azok kicsinyes ámitásokként tütek fel előttem, s látja még is vannak események, melyek a rejtélyeséget viselik magokan, s ha elmúlnak is, oly talányt hagyunk magok után, a mi megfeythetlen maradnak, — szólt barátom, kivel téli estén illatos thea és jóféle havanna fogyasztásában kívántam az időt eltölteni.

Kérdőleg tekinték barátomra, midőn e szavai után elhallgatott.

— Hogyan uram, ön kételyeket támaszt némely események természetessége iránt?

Igen és nem. Hallgasson meg. Multamból egy történetet beszélek el, mely különös élnékén maradt meg emlékezetemben.

Ismét megtöltém friss vízzel a thea kannát új szivarra gyújtottam s aztán figyeltem barátom szavaira.

Valami harmincz évvel ezelőtt — kezdé nekem is, mint minden könnyű vérű studiosusnak fejem magasán repkedő tervekkel, szívem a lelkesültség tüzével volt tele. Eleinte theologiát hallgattam, később tapasztaltam, hogy az abstract tudományok nem igen elégítnek ki, aztán egy csalódás, mely elérhető bár kinél, az ifju korban, mely engem azonban érzékenyen sújtott, megváltoztatták pályámat; orvosrá lettem. Egy ízben a fővárosi zajos élet unalmassá vált előttem, s csak az egyetemre, vagy a kórházokba mentem ki, többnyire azonban könyveim közt ültem; néha éjjeleket keresztül virraszték azok társaságában. Akkor még a középkor mysteriumaihoz vonzalommal viseltettem.

Az a rejtélyes tüneményekkel benépsített csodálatos táj, mig jelentőségeiket a physika és physiologia meg nem fejté, rendkívüli foglalkoztatták elmémet. Természe-

tesen ez sok egyoldalúságot szült, s aztán az egyetem ifju polgárai gunyoltak is elvonultságomért, később kerültek s végre, mint hobortos ábrándozót megvetettek.

En mindezek dacára meg nem változtattam életmódomat. A tudomány iránti szomjam naponként nőtt, ah uram a fővény rut szenvedélye kicsiség ehez képest Végre egésségem megrendült. Szükségem volt szabadabb légre. Könyveimet elzártam, ruhámat becsomagoltam s indultam szülőföldemre.

A kis helység a kárpátok aljában fekszik elrejtve, még ma sem sokat tudnak róla a nagy világban.

Az utolsó postaállomástól még jó darab föld van odáig s nekem kedvem jött ezen utat gyalog megtenni. Dél tájban indultam ki s úgy gondoltam, ha meggyorsított lépteimet estére még ehetem anyám főzetéből.

Utam sűrű erdők közt vezetett s bár itt-ott az utszélen zörgött is már a száraz levél: a fák lombjai ezerféle színben ragyogtak az őszi napfénytől, a virágok il-lata szétfolyt a légben, a madarak ágról ágra szökölve énekeltek, csiripoltak, mig a fűben láthatatlan állatkák zörögtek. A természet jót tett, fejem emelkedett, mellem feszlött, lépteim ruganyosabbá váltak. Egy divatos áriát fütörészve haladtam tovább.

Este felé szél kerekedett, összegyűjté a fellegetek, mikből lusta cseppek kezdettek a száraz levelekre potyogni. Pár perc mulva a természet minden szépsége oda lett. Az ég önszínű, a fák lucskosok s az út sáros lett. A légben pedig kiállhatatlan bűz terjedt szét.

Átázva megelégettem azon nap örömeimet. Siettem, hogy B. várossát elérjem. Szerencsémre a zimankos idő közelében ért el, hanem a hirtelen támadt köd és sötétség csak akkor engedé látnom a várost, mikor a kapuja előtt voltam.

Egyik főutczában reátaláltam az „Arany sas”-hoz címzett vendégfogadóra. A kapu közt egy méces világánál szemeimbe ötlött azonnal egy falragasz óriás betűi:

Holnap, itt először adatik:

A V Á M P Y R.

Legújabb regényes dráma 4 felv. egy előjátékkal...

Abban hagytam, nem igen érdekelték az efféle provinciális szivpadok. Felkerestem a pinczért, szobát adtam magamnak, hol feleserélve átázott öltözetemet, a kandalló előtt helyezkedtem el.

Helyi dolgok.

nek: Gyárfás József; gazdának; Soos József; választmányi-tagok lettek: Vajda Simon, Dr. Antal László, Tribusz Antal, Schneider József, Petri Ádám, Gyarmathi Samu, Damokos Antal, Urr György, Thuri Gergely, Csiki Márton, Mikó Mihály, Horváth Gáspár, Moga Demeter, Kabós László, Ajtai Mihály, Mentovich Ferencz, Richzeit Zsigmond, Czecz Miklós, Dósa Dáni, Pap Sándor, Dr. Csiki József, Szolga Miklós, Szöllősi Samu, Jenei József.

Ezzel a gyűlés folytatása elnapoltatott folyó hó 14-én d. u. 4 órára, mely idő alatt a kiküldött bizottmányok munkálataikat elvégezván a gyűlés elébe terjesztendik. Végre a számadás vizsgáló bizottság felkérte, hogy magát tájékoztassa, adjon a jövő gyűlésre véleményt: célszerű lenne-e, hogy a kaszinó-egylet a farsáng folytán bált rendezend. Ez attól fog függeni, mily számmal mutatkoznak az abban résztvenni óhajtok.

A városi képviselő közgyűlése 1871. évi január hó 9-kén.

Antal Ferencz h. főbíró, miután a képviselők határozatképes számmal gyűltek össze, a jelenlévők helyeslésevel Petelei János és Kovács Soma urakat kéri fel a méltóságos főispán urnak a gyűlésbe való meghívása végett.

A kevés idő múlva belépő és élénk éljenzéssel fogadott főispán helyét elfoglalván következő rövid beszéddel nyitotta meg a gyűlést: Tisztelt városi képviselő, ezen nemes városnak szervezeti munkálata a belügyminiszter ó nagyméltósága által tett megjegyzésekhez képest ki levén igazítva, annak végleges megállapítása illetőleg jóváhagyása végett hívtam egybe a gyűlést, a melyre midőn önöket felkérem, a közgyűlés megnyitottnak nyilvánítom.

Dobolyi Sándor indítványozza, hogy a kiigazított szervezeti munkákat és felirati javaslat, miután aziránt már megállapodás történt, még egyszer olvassák fel, fogadtassék el, miáltal a mai tanácskozás végét is érendi.

Szöllősi Sámuel a jelen közgyűlésnek a legközelebbi megelőző gyűlés iránti állására vonatkozólag tesz némi észrevételt, mire Ajtai Mihály megjegyzi, miszerint a törvény tisztán azt mondja, hogy a közgyűlés elnöke a főispán s csak akadályoztatása esetében az általa helyettesített polgármester. Nem tagadhatjuk, hogy mi egy kissé praecipitáltunk, nem levén szerencsénk főispánunkat városunkban tisztelni, csak az ügyemet elősegítés és gyorsítása végett tartottunk polgármesterünk elnöksége alatt közgyűlést, s abban megállapodásra jutván, most a méltóságos főispán, mint törvényes elnökünk vezetése alatt közgyűlés hitelesített azt. Csak így lesz eljárásunk kifogástalan, törvényes.

Főispán is a munkákat felolvasását és elfogadását javasolja, fölterjesztést majd ő eszközölné, mit a gyűlés általános helyesléssel fogadván, minden további észrevétel nélkül olvassa Farkas Elek a szóban forgó munkálattal, melynek megtörténte után egy kis mulatságos epizód is történt, minek kellemetlen eredményét a főispán tapintatos közvetése háritotta el, megjegyzése folytán a mult gyűlésekben már felavastott miniszteri leirat Wagner J. F. és Szöllősi S. kívánsága szerint ez uttal is felolvasatott.

Még volt egy kis vita a polgármester kintalási jogára s az aljegyző kezelésére nézve, mint azonban lapunk bejárta miatt máskorra kell hagynunk, most csak annyit említünk fel, hogy a szervezeti szöveg változatlanul elfogadottnak s fölterjesztetni határozatott.

Hátra volt még a miniszteri leiratnak a tisztviselők fizetésére és létszámára vonatkozó két pontja. Melyekre nézve Dobolyi Sándor szintén azt indítványozza, hogy miután ezekre nézve is a képviselő testületnek megállapodása van, olvassassék fel az elhatározott felirat.

A kérdés alatti tárgyhöz hozzászólnak Szöllősi Sámuel, Kovács Soma, Wagner J. Frigyes, Bihari Sándor és Ajtai Mihály, kik csaknem kizárólag a mult közgyűlésben elmondottakat ismételték, s a t. olvasó közönség előtt már ismeretes érvekkel horezoltak, csupán városi számvető Kovács Soma beszédéből említjük föl, hogy az új tisztviselők megválasztása január elején nem történt meg, mint a költségvetésben fölvetett, sőt tán még február hóban sem lesz tisztujtás, s így a fölemelt fizetések sem folyosittatván s adatván ki, a már ennél fogva visszamaradt összegek által is teljesen fedezve van a mutatóköző látszólagos csekély (800 frt) fedezeti hiánylat, szóval a deficit, ha lett volna, is már csak ezáltal is elenyészett.

Mely megjegyzése Kovácsnak élénk derűtséget idézett föl a jelenlétaknál. Továbbá biztos kilátásunk van, hogy közigazgatási költségek megtérítése czimén az országgyűléstől még ez évben 3—5 ezer frtot kapni fogunk.

A felirati szöveg elolvasása után Wagner kijelenti, hogy a felirat őt kielégíti, s bárha nincs is teljesen megnyugtatta, de elfogadja azt. (Helyeslés.)

Főispán: A tisztelt képviselőtestület elfogadja-e a feliratot, hogy az a szervezeti tervszettel együtt felküldessék? (Elfogadjuk! elfogadjuk!) Az elfogadást tehát enunciólom.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Dobolyi, Ajtai és Bihari urakat kérem föl.

Összinté köszönetet mondok végül a t. képviselőtestületnek, hogy a szervezeti munkákat jóváhagyását ezen utolsó gyűléseni részvétők által lehetővé tették. En minden tehetségemben állót meg fogok tenni, hogy azt a város közkívánalmának eleget téve, a m. kormány jóváhagyja.

Zajos éljenzések közt a közgyűlés esti 7 órakor végét éri.

— (A helyi királyi táblán) a mult évben összesen 46 ügyvédi (Pesten körülbelől 500), 53 bírói és 65 telekkönyvi vizsga tétetett.

— (A marosszéki képviselő bizottságnak) ma lesz városunkban első alakuló közgyűlése. Tárgyai: tisztválasztások, állandó és fegyelmi választmányok alakítása, le- és átiratok, kérvények s más előforduló tárgyak.

— (A helybeli jótékony nőegylet mult év végső napjainak egyikén tartott s fényesen sikerült zeneestélye 116 frt 43 kr. tisztá jövedelmet eredményezett.

— (Marcus Márk urnak,) városunkban a sör- és seprőtermelési, valamint vámolási jogok haszonbérletjének főbíróilag láttamozott s a városban széthordoztatott hirdetményéből az alábbi sorokat vesszük ki: 1) 1872. január 1-től fogva csak M. Marcusnak, vagy az általa felszabadítottaknak van joguk M.-Vásárhely területén bármennyű sört és seprőt termelni és az utóbbit elárusítani. 2) Kivülről behozott sör után mindenki akár fagyasztás akár elárusítás végett szállítja, alsó ausztriai akónként (5 kis veder) egy-egy frt fagyasztási háziadót köteles fizetni; de a szállító azt előre bejelenteni s a fagyasztási adót haszonbérletnél lefizetni tartozik a szállítmány elkobzása és 50 frt büntetés terhe alatt. 3) Fél ausztria akónál kevesebb idegen sörnek behozatala, elkobzás és 12 frt büntetés mellett tiltatik. Ismétlés esetében a büntetések kétszeresednek. A meglevő sörkészletek is bejelentendők, s az azok után eső aránylagos fagyasztási adó lefizetendő, az előbbi büntetések terhe alatt. Végül Marcus Márk tudatja, hogy a kőbányai és Schwechati serfőződékből szállított sörkészletéből a töle hordószámra vásárlóknak gyári árban ad.

— (Az éji őrség) rendszeréről mult számunkban a városi képviselő rovata alatti közleményükbe némely sajtóhibák csuszak be, miket is ekép kívánunk értetni: A jelen év elejével életbeléptetett új örködsi rendszer szerint 26 őjárti kerület van két-két éjirrel, összesen tehát 52 éjir, egy-egy ötven frt évi fizetéssel. Ehez képest városunkban ezután a rend és közbiztonság éjelenkénti fentartása 2600 frt évi költségbe kerül.

— (Még egy új négyfogatu társaskocsi) u. n. omnibus robog végig pár nap óta utcáinkon, az utazó közönséget a vasuti indóházhoz ki s onnan behordozván. Mindkét eddig létező társaskocsi Berenczey László volt képviselőnk tulajdona. Nem marad azonban sokáig versenytárs nélkül, mert Marcus Márk életrevaló és vállalkozó szellemű polgártársunk szintén készül még két omnibust felállítani, melyek az ő Deák Ferencz-utczabeli ujonnan épült kényelmes és díszes sörcsarnokától közlekednének az Elbáig 5 kr viteldíjért személyeinket. Az életrevaló vállalatot előre is üdvözljük. A forgalom élénkültével, a városunkban megforduló idegenek számának növekedésével, s a vasutal lassankint beszámrazó nagyvárosi szokások meghonultával, mi vásárlóhelyek is csak hozzátörődünk, hogy tárczánk domborúságának érdekében más egyénekkal rangkülönbségre való tekintet nélkül ugyanazon járműbe helyezkedjünk. Egy csinos egyfogatu kocsi (comfortable) is áll már piacunkon az újdonság-sóvár kocsizók rendelkezésére.

— (Bodó Mózes és Vitályos Samu) a helyi királyi törvényszékhez díjjas joggyakornokoknak nevezettek ki.

— (A város végén levő maros-szentgyörgyi fogadóban) 16 kr-ával árulják a marhabus fontját; vajjon nálunk ben a városban miért drágább?

— (Ki az ur a házánál?) Egyik jónévű polgártársunk emeletes háza előtt katonasor szokott állni. A háztulajdonos karján fiatal nevével minap este kissé későn ment haza, kapujában azonban fegyverzőre j riasztá fel őket, s a szigorú harczfi „halt werda!“ végzetes kiáltással állta útjokat, és mert neki parancsa vala, hogy hiven örködjék és senkit be ne bocsásson, kérélehetlen volt polgártársunknak a tulajdonjog iránti kapacitáció ellenében, s a bemenni törekvőkre szurornyos fegyvert szegzett, s a hajthatlan ő, sőt a törvényes távolságot megszegőkre a fegyver ravaszát is kezdé már csattogatni. De már ez még sem vala tréfa. Nosza neki, ved el magad! iszkiri párostól együtt! mert még meglő az istentelen. Kénytelen volt polgártársunk csak gyorsan nyakába venni a világot, s az éj zavartalan setéjébe burkolózott utcáinkon, térdigérő és nyakszegő kátyukon át vendéglőből vendéglobbe, kávéházból kávéháza bukdácsolni, hogy valahol egy elmaradt vitézt, vagy tisztikabát tulajdonost fogni szerencsés lehessen, ha t. i. saját házában és szállásán óhajta az éj hátralevő részét töltöni.

— (Tegnap és tegnapelőtt este) tartottak városunkban előadást Semson Fernandó és Giovanni világhírű (?) muszka tornászok. A megelőzőleg előadott „Ő nem féltékeny“ című vígjátékhoz nem szolhatunk, miután kissé későn meue, nemhogy a terembe, de még az előszobába is alig fértünk be, soha ily túltömötséget nem láttam. A zavarban mindenki igyekezett még a más helyének elfoglalása által is ömagának helyet kapni. Ez hogy menyiben helyes, nem fejtegetjük. Az előadás további menetét illetőleg, Renz lovardájának névtelen tornásza elég ügyesen tette meg testgyakorlati mutatványait, a két muszka művészről legjobb lesz, ha semmit sem írunk. Valóssággal „Paprika Janesi“ komoediájában képzeltem magamat, a pesti városliget vagy a bécsi práterből.

— (A polgári iskola növendékei) folyvást szaporodnak. A nyilvános tanítás tegnap kezdetét vette már Közelebbi számunkban visszatérünk még reá.

— (Karnevál.) A helyi jótékony nőegylet is csakugyan rendezend egy táncvigalmat, de annak napját a nőegylet választmányja szintén a végzetes január 20-ára határozta, mely nap fölött már eddigelő is a helyi polgári dalárda és önképző iparos segéd-egylet kemény tusát ví. Bizonyára a nőegylet már csak bálterem hiányában is alkalmasabb napra teendi át jótékonycélu mulatóságát. — Homokai László körünkben mulató és mulatató szintársulata is hirdeté a tegnapelőtti szinlapon,

hogy január 28-án egy „színházi álarczos-bált“ adand. Az egyenlőségi-kör táncvigalmai, melyekre, mint mult számunkban említők, az előkészületek nagyban folynak, január 27-én és február 3-án leendének. A meghívók szétküldése már megkezdett.

— (Színi jelentés.) Szabados Géza karnagyi jutalmául csütörtökön, január 11-én adatik: (Szép Galathea) Mithologiai operette 1 felvon. Irta Poly Henricon. Zenéjét Soupe F.

— (A helyi nőegylettől) az alábbi sorokat vetjük, melyből kitetszik hogy ők táncvigalmaiknak egy másik újdonságolt végzetes napját tegnapi gyűlésekben már megis változtatták. Itt következik a beküldött közleményi A helyi „jótékony nőegylet“ pénztára nevelésére folyó év január 21-én és február 6-án az Apolló teremben jótékony czélú táncvigalmakat rendez, melyek közül a január 21-ki sorsjátékkal leend egybekötve. A február 6-ki pedig, városunkba már rég nem élvezett álarczos táncz vigalom leend.

— (A helyi ev. reformált egyházközségének igazolt 1023 választója közül az egyházi képviselőt megválasztása végett összesen 288 tag élt szavazat jogával. Hétfőn este a szavazatlapokat rejtok láda lepecsételtén ma reggel kezdetett meg a vótumok egybeszámítása, A megválasztottok neveit közölni fogjuk.

— (500 hordó kőbányai és Schwechati söre) érkezett mult Vasárnap Markus Márknak. Lesz mi mellett multzi.

— (Naponta szaporodnak a panaszkok) és szerencsétlenségek, hogy szerfölött megsikult utcáinkon és reménybeli járdáink képzelt helyein valamelyik ismerősünk elesvén, egyik vagy másik testrészében törést vagy zuzást szenvedett.

— (Keresztény szeretet miatt Istenben boldogult). Egy szerencsétlen zsidó késő éjjelre vetődött a szomszédos Cs.-Sztivány faluba, hol éji szállást keresvén, addig járt a szomszédba utasító, többnyire román lakosok közt házról-házra, míg a kimerültség és a megfagyás előhírnökét képező elálmosodottság miatt az utcán összerokadt. A keresztény-felebaráti szeretetben bizó boldogtalan utazóknak másnap reggel csak a más-, a jobb világon ébredt föl.

— (Kisutczabeli nyomorúság). Nehány székely szekeren butort szállított a vasuti indóháztól a kisutczán keresztül. Azonban nevezett utcában a város atyáinak és a közmunkaügyi bizottmányoknak előrelátó gondoskodása folytán, oly pompás pfasztérván-kötelezett töltött út emelkedik, hogy arról mind a 12 székely szekere, butorostól együtt, lefordult. A butorokban teméntelen kár esett; szegény szekeres székelyek fizethetnek! Hát még tavasszal mi lesz ottan? képzeltetni, mikor a megfagyott göröngy agyagos sártengerré olvad fel. No hiszen, ha tavaszig így marad, a könyörülő Isten legyen irgalmas, kegyelmes azon szánalomraméltó halandóknak, kit vak-sorsa arra büntet, hogy ezen sártengeren — — akarom mondani: utcán keresztül közlekedjék terhelt szekérével. Bizonyára nem menekülné oly könnyűszerrel ki, mint Mózes a vöröstengerből.

VEGYES.

— (A nagy vasuti üzletre) vonatkozó tárgyalások január elején Bécsben kezdetüket vették.

— (Honvédek elszállásolása). Több magyarországi községről olvassuk, hogy részint önköltségükön, részint a kormánytól vett kölcsön útján állandó laktanyákat építenek a honvédség elszállásolása végett, mely mindenestre ugy a lakosságra, mint a honvédsapatokra, kényelmesebb és célszerűbb. Nálunk is megpendítettett a korszerű eszme, el is határozatott a kivitel, a költségeket megszavazta rá a képviselőtestület, de a foganatosítás oly lanyhán haladt, annyi véletlen és nem véletlen akadály merült föl, hogy az elkészítés a mult évről elmaradt, s várni kell az új építési időnyt, ha csak addig megint valamely újabb építési nehézséget vagy költség-szaporulatot ki nem főznek, az ilyes dolgokban kifogyhatlanul találékony elmék.

— (Sylvester estvéjén) a pesti vígadóban tartott ünnepély alkalmával, a tombolázásnál egyik főnyerőszám az „1848“-as volt, mely hatalmasan megjeleneztetett.

— (Közteher). 1872-ben az egész monarchia 23 millió frtot fog áldozni vasuti kamatbiztosításokra, mely összegből Magyarországra 10 millió esik.

— (Eugenia exczsáznáné) ékszeinek egy része, köztük Napoleon császár első ajándékai, s a különböző európai hatalmasságoktól nevezetes alkalmakkor nyert emlékek, Harry Emánuel londoni aranyműves bolti kirakatába került eladás végett.

— (Közelebből hirdetett ki) a testi fenyték- és bilincs-büntetések és a vérdíj eltörlésére vonatkozó szentesített országos törvény. Valóban ideje is volt már, hogy a humanitás és jogegyenlőség megvalósításának útjában álló foszlány maradványai a setét feudál-vakbuzgó középkornak megszüntessenek, s ép annyira égető szükség törvényhozásunkra nézve, hogy a minden emberrel elidegeníthetlenül közös személyi méltóság többi követelményeit, s a józan közgazdasági elveket más irányokban is érvényre juttassa.

— (Magyarországon) a lefolyt 1871-dik évben összesen 108.5 mérföld hoszasú vaspályavonalak nyitattak meg.

— (A debreczeni ref. egyház keblében a mult év folyamában 1556 gyermek született.

— (A román politikai pártok) bérzes hazánkban mindinkább az aktivitás elvét fogadják el.

— (A medveboesok), mint a „Nemere“ írja, éjenként gyakran belátogatnak Brassóba, s különösen a Czenk alatti sétatért és a román gymnasium előtti tért személték ki mulatóhelyül.

— (Olasz perek a pesti magy. kir. táblán.) A napokban érkeztek meg az első perek Fiuméből a pesti m. kir. táblához, mint első főlebbviteli bíróságához és pedig olasz nyelven. Érkezett összesen 31 db, a melyből 4 polgári, 2 váltó és 25 büntető és fenytő ügy.

— **(Fegyverez munka.)** Három év előtt Dolgorukov herceg a moszkvai fegyverezházban varró műtanodákat alapított s ezekben oly sikerrel ment az oktatás, hogy a fegyverezők 3 év folyama alatt huszezer darab teljes katonai egyenruhát s nyolcezer pár cipőt készítettek el. A munka a bizottság által kitűnőnek találtatott. A haszon egyik részét a rabok kapják elbocsátásuk alkalmával. Mi is tanulhatnánk a muszáktól.

— (Gr. Andrászi Gyulához) külügyminiszterre történt kinevezetése alkalmából így most is folyton érkeznek az üdvözlő feliratok — meg fejezte ki ujabban üdvözlét Szathmár, Ugocsa, Fehér, Csongrád, Csanád, Nyitra megye, továbbá Miskolcz, Lőcse és Nagybánya szab. kir. városok, és Csíkszék közönsége. Mely üdvözletekre viszonzásul a Külügyminiszter egyenkint és külön fejezte ki köszönetét.

— (Egy császár mint joghallgató.) A brazilai császár a napokban incognito megjelent Órtolan tanár büntető-jogi előadásán a párisi egyetemen, helyet foglalta jogászok padján, s végig hallgatta az előadást.

— (Polgármester a nyulak közt). Troppauból következőleg értesítették egyik bécsi német lapot az ottan végbement vadászat eredményéről; az első vadászaton 101 nyúl, egy róka, vadmacska és egy polgármester; a második vadászaton 98 nyúl, fajt és egy polgármesteri esett el. A két elesett: polgármester és fia szerencsére csak kisebb lövéseket kaptak és dicsőősegesen kilábláltak az elesett nyulak és rókok társaságából.

— (Mint Kolozsvárról írják) Szabó Károly által szerkesztett „Székely Oklevéltár“ igen becses és érdekes tartalommal nem sokára elhagyja a sajtót.

— (A románoknak) két éleztáplapjuk van jelenleg és ezek sem férnek el egymástól. Az új évkor született „Priculiciu” úgy akarja biztosítani jövőjét, hogy a régi „Gura Satului”-ra kivót békát rákiált.

— (Hónvédek ügyek.) Megengedte a m. kir. honv. miniszterium, hogy alkalmas honvédtisztek, vagy oly magánegyhének is, kik a közös hadsergéné már kiszolgáltak, jó magaviseletiek, és magyar írásban jártasok rendes őrmesteri illetékekkel két havi próbaszolgálatra felavattathassanak, és alkalmasságuk bebizonyítása esetében törzsőrmester kinevezésre ajánlatba hozathassanak. A hónvéd őrmesterek havi illetéke 30 frt egyéb mellék-járandóságokon kívül. — Ily egyének kérelmeit minden honvédtárszólaló parancsnokság elfogadja. A törzsőrmestereknek van kilátásuk kezelő tisztté való előléptetésre, haők egyéb minősültségük mellett a kezelőtiszt vizsgájt jó eredménnyel leteszik.

— (Zsidó üldözés.) Bottushanból (Rómania) jövő hírek szerint, ott egy zsidóüldözés készül, melynek előjelei már nyilatkoznak, egyes zsidók bántalmazása napirinden van s azt hiszik, hogy az 1869-iki események ismétlődni fognak.

— (Borzasztó tengeri utazás.) Az angol „Hypathia“ nevű gőzhajó dec. 4-én teljesen megterhelve elindult Philadelphiából Anglia felé, December 14-én utolérte a nyugoti vihar s oly módon vitte az Oceanon keresztül hogy naponként 340 mérföldet futott meg. A legénységet a szivatyukhoz, a kormánykerékhez kellett kötni hogy a fedélzetet átsapdosó hullámok el ne sodorják.

— (A pesti koresolya-egylet) Sylvester ünnepet tartott a városligeti jegen, hol sokan megjelenve, francia-négyest táncoltak és fáklyák mellett koresolyáztak. A jég nővilága szaporodik, elannyira, hogy Pestnek ma-holnap oly sok koresolyázó hölgye lesz, mint jó tánczos a van.

— (Varsóban) az ottani irányadó lengyel körök elhatározták, hogy Lengyelország évszázados fordulóját ezen szerencsétlen emléket meggyászolják s a mostani farsangon minden mulatságtól tartozkodni fognak.

— (Gyulai Pál) szerkesztése mellett, mint a pesti lapok írják, a m. tud. akadémia pártfogásával júliusban egy irodalmi folyóirat fog megindittatni, mely a „Buda-pesti Szemlének“ lesz főlelevenítese.

— (Az oroszlán barlangjában.) Két furfangos sváb paraszt a napokban Pécssett dohányt árulgatott. A többi között bevetődnek egy házba és kínálják portékájukat. Igenlő választ nyervén, belépnek egy szobába, és előtök áll egy pénzügypőri felügyelő. Ez rendkívüli barátsággal fogadja a hűledező sógorokat maradásra unszolja és annyira veszi figyelmét vendégei iránt, hogy a közel fűskamarába szűlősolta el őket, a hol kipihenhesék magukat a nehéz teher czipeléstől, míg ő magaga felietelt az emeletre hogy requiráljon A sógoroknak azonban sehogy sem volt nyűkre a várokozás, kitörték tehát a kamara ablak farácszatát s illa berek, nád a kert. A pénzűgyörök természetesen bottal üthették a zsíros préda nyomát.

— (A m. k. belügyminiszter) közelebből értesíté a hatóságokat, hogy az országos tébolydába csak gyógyítható vagy közvetélyes elmebetegek vétetnek föl, s ezek is csak a hatósági orvos megvizsgálása és bizosítvánva alapján kieszközlött belügyéri engedély folytán

— (Az idel ujjenezozás) a törvényhatóságoknak folyamatosan levő szervezkedése miatt, a védtörvény határozatától eltérőleg, az évben kivételesen febr. 15-két ápril 15-éig terjedő időszakra halasztattott.

— (Száz db arany) pályadíjat tűzött ki a magyar orvosok és természetvizsgálók egylete egyebek között 1873 július 28-ig elkészítendő közegészségügy törvényjavaslatra is.

— (Gráczból) írják, hogy Z wesger püspök a múlt év végén a liberalisoknak, a vallási kérdésekben

való maguktartásáról szólt. A liberalizmus Ádám és Éva vétkeiből eredt szerencsétlenség. A jezsuiták elleni gyűlölet merénylet Isten ellen. A pápai csalatkozhatlanság nélkül az egyház husz évig sem állhatna fön. Isten az egyház ellenségeit meg fogja fenytetni. Hanem ezen komikus dolgokból legyen ezuttal elég ennyi.

— (Az Eötvös emléksobrára) b. Sina Simon 3000
forrt ajándékozott.

— (Fogy a vaskalaposság.) Az egyetemi tanácsban Toldy Ferencz rektor azt indítványozta, hogy az eddigi doctorátusi esküforma valahára *n e l a t i n*, hanem magyar nyelven olvassassék; továbbá, hogy minden válás felekezet részére egyenlő eskü mintát szerkesztessék, melyet minden vallásfelekezetbeli elmondhat. A tanács ez indítványt elfogadta.

— (A budai törvényszék.) mintegy 1200 katonai pört vett át az ottani helyőrségi hadbírószágtól.

— (A bécsi világkiállítás) rendező bizottságának elnökévé gr. Andrassy Gyula közös külügyminiszter neveztetett ki.

— (Antonelli fia.) Romában a törvényszék előtt egy pert tárgyalnak mely többféle kíváncsiság felébresztésére egészen alkalmas. Don Tircamó Marconne rector és Antonelli bimbokn játszákn ebben a főszerepet. Egy 24 éves fiatalember t. i. állítja, hogy ő ez utobbiak fia, s erősíti, hogy a Vatikán egy szobájában tizenhat évig volt bezárva, hol a Cardinális és két szolgán kívül más senkit nem látott. Később több regényes kalandon ment keresztül. A római lapok telve vannak ez ügy tárgyalásával.

— (Karacsonfa.) Székes-Fehérmegeye Nagy-Hantos községében Zichy Pál gr. és neje született gr. Kornis Anna, a község lakosai részére egy dúsan felszerelt karacsonfát állítottak föl; s az aggok és szegények, valamint az iskolás gyermekek közt több, mint 1300 ft értékű ajándékot, leginkább ruhaneműket osztván szét. Az ily jótékonyásra s nem tisztán hiu látványosságra irányuló gyermekeskedésnek mi sem vagyunk ellenei.

— (A m. kir. honvédelmi minisztérium) tizenkét darab legfinomabb Werndl-féle fegyverrel ajándékozta meg a budai lövész-egyletet. Mihelyt a fegyverek a lövész-egyletkez megérkeznek, azonnal, még a télen megkezdik a czellövészetet a szabadban.

— (A legközelebb elhunyt) Königsrwerter báró végrendeletében csak négy milliot hagyott unokájának. Az összeg csekélyisége azon megjegyzéssel van indokolva, hogy szükséges, miszerint a ház fénye csorbítottanul fentartassék, s ezért a vagyon nem szabad szétforgácsolni.

— (Az értékpapir- és bankjegy) hamisítási perek ellátása a pesti kir. törvényszék illetékességéhez tartoz-
ván, annak elnöksége értesítettet, hogy az ország külön-
böző részeiből nem kevesebb, mint 44 bankjegyhamisító
fogtak neki átadni és Pestre kísérni. A fenyejtő- és pol-
gári ügyek száma általában oly nagy, hogy személyzet-
szaporítás nélkül nincsen kilitás arra, hogy azokat rendes
időben elvégezhessék.

— **(Babonaság.)** Sok helyt most is divatoz, hogy az év utolsó estéjén ölmot öntenek, megtudandók jövő szerencséjüket. Budán Held Anna nevű szobalány szintén kíváncsi volt jövő szerencséjére, mely azonban vigyázatlansága folytán csaknem halálát okozta. Kiöntés előtt ugyanis lehajlott és hajlása közben magával rántotta a nagy kanálban levő forró ölmot, mely egyenesen fejére ömlött s oly borzasztó módon összeégette, hogy e malum omenből aligha nagy vigaszt merithet jövő szerencséjét illetőleg. A szerencsétlen, alélt leányt kórházba kellett szállítani.

— („Magyar központi vidéki bank“ czime alatt Ujvidéken egy új pénzintézet alakítását tervezik. Feladata volna a vidéki városok pénzügyi és kereskedelmi ügyeit közvetíteni Béccsel és a külfölddel és előmozdítani a vidéki pénzintézetek fejlődését; az alaptőke 10 millió frtra terveztetik. Az ügy élén Macsványszky N. a bácskai kereskedelmi és iparbank főtitkára s állítólag már egy bécsi bank is meg van nyerve a terv keresztültétele érdekében.

Bécsi tőzsdei árkelet.	
(jan. 3.)	
5 ^o / _o metallique	62.--
5 ^o / _o nemz. államköleszn	72.10
1860. államkötvény	104.—
Bankrészvény	830.—
Hítelrészvény	339.—
London	115.—
Ezüst	114.25
Arany	5.35
Napoleon arany	9.15 ¹
Földteh. ment. kötvény magyarhoni . .	79.25
" " "	temesi . . 76.50
" " "	erdélyi . . 76.25
" " "	horvát-slavon . . —

Felelős szerkesztő: DOBOLYI SÁNDOR.

HIRDETME NYEK.

(2)

1-3

Hirdetmény.

A maros-vásárhelyi takarékpénztárnak az alapszabályok 47-ik szakasza értelmében, **1872. február 20-án** a városi tanácsház nagytermében d. e. 9 órakor **rendes közgyűlése tartatik**, mire a a részvényesek, az a. sz. 41- és 42-ik szakaszára való figyelmeztetéssel tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Elnök választás és a közgyűlés megalakulása után a szavazati jog gyakorlása tárgyában bejelentett sérelmek rövid szóbeli ellátása.
2. Igazgatói jelentés a lefolyt üzleti év sommás eredményéről.
3. Egy 5 tagú bizottság kiküldése a választmányi jegyzőkönyvnek megvizsgálására.
4. A számvizsgáló bizottság jelentése, kapcsolatban a leltározó bizottság jelentésével.
5. A választmány külön előterjesztései.
6. Igazgató, aligazgató és a kisorsolando és hiányzó választmányi tagok titkos szavazással megválasztása.
7. Számvizsgáló és leltározó bizottság választása jövő évre.
8. A tiszta jövedelem feletti határozás.
9. A harmadik pont alatt kiküldött 5 tagú bizottság jelentése.
10. Írásban beadott indítványok, főlegbevések és kérelmek.

Maros-Vásárhelytt, december 29-én 1871.

Z. Dr. Knöpfler Vilmos, s. k.
igazgató.

Sorsjegyek

a XIV. Állam-jótekonysági-sorsjátékhoz.

I. főnyeremény 100,000 forint ezüst jövedékekben, az 1872-ik évi január 1-től járó kamatélvezettel.

II.	„	4,000 darab cs. teljsúlyu arannyal.	„	„	továbbá egyleti ezüst tallérokban,
III.	„	2,000 „	„	„	
	és 1 nyeremény	1,000 „	„	„	1,000 dbból, 13 mindenik 5,00 dbból, 50 mindenik
	1 nyeremény	2,000 dbból,	4 mindenik	100 dbból,	60 mindenik 80 dbból stb.

A nyeremények összege: 200,000 forint osztrák ért.

Húzás napja 1871. december 28.

A sorsjegy ára: 2 forint 50 kr osztr. ért. 10 darab sorsjegy vételénél 1 darab ingyen.

Megrendelések postautánvétellel azonnal teljesíthetnek.

Kábelebó István,

szállítási és sorsjegy-irodája.

(87)

9—10